

BASIN KARTLARI YÖNETMELİĞİ

(Resmî Gazete 23 Mart 2001-24351)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam,

Madde 1 - Bu Yönetmelik, yerli ve yabancı yazılı, sesli ve sesli-görüntülü basın-yayın kuruluşlarının gazeteçi çalışanlarına, süreli yayın sahiplerine, radyo-televizyon kuruluşlarının yönetim kurulu başkanlarına ve devlet enformasyon hizmetleri mensuplarına verilecek basın kartlarına ait esas ve usulleri içerir. Basın-yayın meslek kuruluşları hariç, basın-yayın kuruluşu niteliği taşımayan tüm kamu ve özel kurum ve kuruluşları ile Türkiye'de bulunan yabancı temsilciliklerin yayın faaliyetleri bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

Dayanak

Madde 2 - Bu Yönetmelik, 231 sayılı Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 - Bu Yönetmelikte anılan;

- a) Genel Müdürlük, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünü,
- b) Genel Müdür, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürünü,
- c) İl Müdürlüğü, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü il müdürlüklerini,
- ç) Basın kartı, bu Yönetmeliğin 1 inci maddesinde belirlenen kişilere Genel Müdürlükçe verilen sarı renkli kartı,
-) Komisyon, Basın Kartı Komisyonunu,
- e) Yüzölçümü, süreli yayının basın kartı beyannamesinde beyan edilen yüzölçümünü,
- f) Süreli yayın, günlük, haftalık, onbeş günlük ve aylık periyotlarla devamlı olarak yayımlanan yayınları,
- g) Günlük yayın, haftada en az altı sayı olarak yayımlanan yayınları,
- ğ) Haftalık yayın, haftada bir veya haftada altıdan az sayıda yayımlanan yayınları,
- h) Onbeş günlük yayın, onbeş günde bir yayımlanan yayınları,
- ı) Aylık yayın, bir, iki veya üç ayda bir sayı olarak yayımlanan yayınları,
- i) Siyasi gazete, iç ve dış siyasi olaylara, günlük haberlere, ekonomi, kültür, sanat ve siyaset konularına ve bunların yorumlarına yer veren süreli yayınları,
- j) Ekonomi ağırlıklı siyasi gazete, bu maddenin (f) ve (i) bentlerindeki nitelikleri birlikte bulunduran süreli yayınları,
- k) Ticari gazete, ticaret, endüstri, tarım ve mali işler ile uğraşan işadamlarının ve teşekküllerin ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte olan ve ekonomik, mali, sosyal konularla iş hayatını ilgilendiren iç ve dış haberlere yer veren süreli yayınları,
- l) Meslek gazete ve dergileri, kendilerine konu olarak seçtikleri mesleğin mensup ve teşekküllerinin ihtiyaçlarına ve mesleğin gelişmesine cevap verecek nitelikte olan ve seçilen konu ile ilgili iç ve dış haberlere yer veren süreli yayınları,
- m) Yabancı dilde yayın, bu maddenin (g), (ğ) ve (h) bentlerinden en az birini kapsayacak şekilde yabancı dilde yayımlanan süreli yayınları,
- n) (Değişik: R.G. 2.6.2002 sayı: 24773) Ulusal nitelikte radyo-televizyon yayını, ülkenin bütününe yapılan radyo-televizyon yayını,
- o) (Değişik: R.G. 2.6.2002 sayı: 24773) Bölgesel nitelikte radyo-televizyon yayını, birbirlerine komşu en az üç il ve en çok bir coğrafi bölge alanının asgari yüzde yetmişine yapılan radyo-televizyon yayını,
- ö) (Değişik: R.G. 2.6.2002 sayı: 24773) Yerel nitelikte radyo-televizyon yayını, mülki taksimat itibariyle merkez ilçe dâhil en az bir ilçe veya bir ilin alanının en az yüzde yetmişine yapılan radyo-televizyon yayını,
- p) Yayın sahibi, Basın Kanunu gereğince verilen beyannamede belirtilen gerçek kişiyi,
- r) Gazeteci, 5953 sayılı Kanun kapsamında fikir ve sanat işlerinde ücret karşılığı çalışanları,
- s) Sorumlu müdür, 5680 veya 3984 sayılı kanunlardan biri gereğince verilen beyannamede bu sıfatla belirtilen gerçek kişiyi,
- ş) Düzenli yayım, bir yıl içinde, günlük süreli yayınlarda onbeş, haftalık süreli yayınlarda altı, onbeş günlüklerde üç, aylık, iki aylık ve üç aylık süreli yayınlarda bir sayı, haber ve fotoğraf ajanslarında toplam iki günden daha fazla ara verilmeksizin yapılan yayımı,
- t) Düzenli radyo-televizyon yayını, bir yıl içinde toplam yirmi günden fazla ara verilmeksizin yapılan yayını,
- u) Yaygın süreli yayın, tek bir basın-yayın kuruluşu tarafından basılan, her coğrafi bölgede en az bir ili içermek şartıyla, ülkemizdeki yerleşim alanlarının en az yüzde yetmişinde neşredilen süreli yayını,
- ü) Bölgesel süreli yayın, tek bir basın-yayın kuruluşu tarafından basılan, en az üç komşu il veya en az bir coğrafi bölgede neşredilen süreli yayını,
- v) Yerel süreli yayın, tek bir yerleşim biriminde (kent, kasaba ve benzeri) neşredilen süreli yayını, ifade eder.

Basın Kartının Niteliği

Madde 4 - Basın kartı,

- Yerli basın-yayın kuruluşlarının Türk uyruklu sahip ve mensuplarına, yabancı basın-yayın organlarının Türk uyruklu mensuplarına ve bu Yönetmelikte sayılan kamu kurum ve kuruluşlarının devlet enformasyon hizmetlerinde çalışan personeline,
 - Gazetecilik dışında başka bir işinin bulunmaması şartıyla, yerli veya yabancı bir veya birkaç basın-yayın kuruluşu adına Türkiye'de mukim veya mukim olmamakla beraber görev alanı Türkiye'yi de kapsayan yabancı uyruklu gazetecilere verilen resmi nitelikte bir kimlik belgesidir.
- Basın kartı, bu Yönetmelikte belirtilen hallerde geçici olarak verilebildiği gibi, sürekli nitelik de kazanabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Türk Uyruklu Basın Mensupları

Basın Kartı Alacak Kişilerde Aranılan Nitelikler

Madde 5 -Basın-yayın kuruluşlarının Türk uyruklu sahip ve mensuplarının basın kartı alabilmesi için,

- 18 yaşını bitirmiş olması,
- En az ortaöğrenim veya dengi bir eğitim kurumundan mezun olması,
- Kısıtlı veya kamu hizmetlerinden yasaklı olmaması,
- (Değişik: R.G. 2.6.2002 sayı: 24773) Ağır hapis, taksirli suçlar hariç olmak üzere beş yıldan fazla hapis cezalarından biriyle veya yayın tehdidiyle para ve menfaat temini, hırsızlık, sahtecilik, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma, yalan yere şahadet, yalan yere yemin etmek, iftira, suç tasnii, resmi mercileri iğfal, müstehcen ve hayâsızca yayın, fuhuşuyata tahrik, hileli iflas, zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, istimal ve istihlak kaçakçılığı suçu dışındaki kaçakçılık suçlarından veya resmi ihale ve alım-satımlara fesat karıştırma veya 5680 sayılı Basın Kanununun ek birinci maddesinin birinci fıkrasında yer alan suçlar ile bu suçlara tahrik ve teşvikten hüküm giymemiş olması,
- 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun hükümlerine uygun sözleşme yapmış olması,
- Gazetecilikle birleşebilen işler dışında, resmi veya özel bir kuruluşta ücretli-ücretsiz görev almaması, anonim şirketler ve kooperatiflerde ortaklık hariç herhangi bir kuruluşun sahibi veya ortağı olmaması, şarttır.

Basın kartı alacak günlük, haftalık ve onbeş günlük süreli yayın sahiplerinde, televizyon-radyo şirketi yönetim kurulu başkanlarında ve kamu görevlilerinde bu maddenin (e) ve (f) bentlerinde, aylık süreli yayın sahiplerinde (e) bendinde yer alan şartlar aranmaz.

Gazetecilikle Birleşebilen İşler

Madde 6 -Basın kartı sahibi gazeteciler, gazeteciliğin yanı sıra,

- Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyesi, İl veya Belediye Meclisi Üyesi, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Üyesi, Basın İlan Kurumu Genel Kurul veya Yönetim Kurulu Üyesi ve Denetçi Üyesi, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Yönetim Kurulu Üyesi, Anadolu Ajansı Yönetim Kurulu Üyesi,
- En az beş yıl basın kartı taşımış olmak şartıyla, valiliklerde, belediye başkanlıklarında, kamu kurum ve kuruluşlarında veya sermayesinin yarısından fazlası bu kurumlara ait resmi ve özel kuruluş ve şirketlerde, kanunla kurulmuş teşekküllerde, anonim şirketlerde basın müşaviri veya müdürü veya başkanı,
- Eğitim kuruluşlarında gazetecilik mesleğiyle ilgili öğretim elemanı,
- Basın-yayın organlarında yönetici ve yönetim Kurulu üyesi,
- Basın-yayın meslek kuruluşlarınca kurulan kooperatiflerde yönetim ve denetim kurulu üyesi, Olarak görev yapabilirler.

Sahip ve Mensupları Basın Kartı Alabilecek Gazete ve Dergiler

Madde 7 -Sahip ve mensupları basın kartı alabilecek yayınların,

- Basın Kanunu gereğince vermiş oldukları beyannamede seçtikleri yayın türünün bu Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde belirtilen tanımına uygun yayın yapması,
- İlan, reklam, aynı mahiyetteki resim ve benzeri hazır kalıpların ve yan boşluklar toplam alanının yüzölçümü 1.20 metrekareden az olmayan süreli yayınlarda bu yüzölçümünün yarısını, yüzölçümü daha az olanlarda ise, yüzölçümünün üçte birini geçmemesi ve her sayfanın yeniden dizilip, tertiplenmiş olarak basılması,
- Sayfa düzeni, başlığı ve metinlerinin üçte birinden fazlasının diğer bir yayından aynen alıntı olmaması,
- Kanuni nedenler veya belgelendirilebilen tabii afetler dışında, Basın Kanunu gereği verilen beyannamede belirtilen aralıklarla düzenli yayımlanması,
- Prova tezgâhı, teksir veya fotokopi makinesiyle çoğaltılmış olmaması, birkaç yerde baskı yapanlar hariç, yayım yerlerindeki matbaalarda basılması,
- Her sayısından ikişer adedinin, en geç yayımı takip eden beş gün içinde, Genel Müdürlüğe, il müdürlüklerinin bulunduğu illerde yayımlananların ayrıca birer adedinin il müdürlüklerine gönderilmesi,
- Basın Kanunu gereğince beyannamede belirtilen yayım aralığının üç aydan fazla olmaması,

h) (Değişiklik: 4 Ek. 2001 t. ve 24543 s. R.G.) Herkesin görebileceği veya girebileceği yerlerde rayiç bedel karşılığında satışa arzı, zorunludur.

Sahip ve Mensupları Basın Kartı Alabilecek Haber ve Fotoğraf Ajansları

Madde 8 -Sahip ve mensupları basın kartı alabilecek haber ve fotoğraf ajanslarının,

- a) Anonim şirket olarak kurulmuş olması,
- b) Ürettikleri yayınların kanuni nedenler veya belgelendirilebilen tabii afetler dışında, Basın Kanunu gereği verilen beyannamede belirtilen aralıklarla, düzenli yayımlanması veya elektronik ortamda iletilmesi,
- c) Yayınlarının her sayısından ikişer adedinin, en geç yayımı takip eden beş gün içinde, Genel Müdürlüğe, il müdürlüklerinin bulunduğu illerde yayımlananların ayrıca birer adedinin il müdürlüklerine gönderilmesi,
- d) Aylıklı kadrosunda daha önce basın kartı taşımış en az beş gazetecinin bulunması,
- e) Toplam günlük tirajı iki yüz elli binden az olmayan basın-yayın kuruluşu veya yaygın ya da bölgesel bir yayın kuruluşu ile ücretli haber satış sözleşmesi yapmış olması ve bu ücretin Genel Müdürlükçe her yıl için belirlenen asgari ücretin üzerinde olması, Zorunludur.

Sahip ve Mensupları Basın Kartı Alabilecek Özel Radyo ve Televizyonlar

Madde 9 -Sahip ve mensupları basın kartı alabilecek özel radyo ve televizyonların,

- a) Yayın tekniklerine uygun yasal yayın izinlerini almış olmaları,
- b) 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda belirtilen yayın ilkelerine ve program tür ve oranlarına ilişkin esaslara uygun yayın yapmaları,
- c) Kanuni nedenler veya belgelendirilebilen tabii afetler dışında, düzenli yayın yapmaları, zorunludur.

Günlük Siyasi Gazetelerde Basın Kartı Alabilecek Unvanlar ve Kontenjanlar

Madde 10 -Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde sayılan genel nitelikleri taşımaları şartıyla,

- a) Sayfalarının yüzölçümü toplamı 1.20 metrekareden az olmayan,
 - 1) Günlük siyasi, yaygın ve bölgesel gazetelerin sahiplerine, genel yayın müdürü, genel yayın yönetmeni, genel yayın koordinatörü, genel müdür -müessese müdürü veya idare müdürü- gazetenin yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürü, yazı işleri müdürü, yayın yönetmeni, sayfa editörü -yazı işleri müdür yardımcısı-, redaktör, istihbarat ve haber bölüm şefi, haber müdürü, başyazar, yazar, muhabir, foto muhabiri, karikatürist, ressam, grafiker, düzeltmen, bölge veya il temsilcisi unvanlarıyla çalışanlarına, yurt dışı bürolarında aynı unvanlarla çalışan Türk uyruklu mensuplarına,
 - 2) (Değişiklik: 4 Ek. 2001 t. ve 24543 s. R.G.) Günlük siyasi yerel gazetelerin ve akşam gazetelerinin sahiplerine, genel yayın müdürü, gazetelerin yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürü ve ayrıca yazı işleri müdürü, sayfa editörü -yazı işleri müdür yardımcısı-, istihbarat şefi, haber müdürü, başyazar, yazar, muhabir, foto muhabiri, karikatürist, ressam, grafiker ve düzeltmen unvanıyla çalışan on beş mensubuna,
- b) Sayfalarının yüzölçümü toplamı 0.80 metrekareden az olmayan günlük yerel siyasi gazetelerin sahiplerine, gazetelerin yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürlerine ve ayrıca başyazar, yazar, muhabir, foto muhabiri, düzeltmen unvanıyla çalışan beş mensubuna,
- c) Sayfalarının yüzölçümü toplamı 0.60 metrekareden az olmayan günlük yerel siyasi gazetelerin sahiplerine, gazetelerin yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürlerine, ayrıca muhabirlerden ikisine,
- d) Sayfalarının yüzölçümü toplamı 0.40 metrekareden az olmayan günlük yerel siyasi gazetelerin sahiplerine, gazetelerin yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürlerine, ayrıca muhabirlerden birine, Basın kartı verilebilir.

Haftalık Siyasi Gazete ve Dergilerde Basın Kartı Alabilecek Unvanlar ve Kontenjanlar

Madde 11 -Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde sayılan genel nitelikleri taşımaları şartıyla haftalık siyasi gazete ve dergilerde,

- a) Sayfalarının yüzölçümü toplamı 3.60 metrekareden az olmayan haftalık siyasi dergilerin sahiplerine, genel yayın müdürü, genel yayın yönetmeni, genel yayın koordinatörü, genel müdür -müessese müdürü veya idare müdürü-, gazetenin yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürü, yazı işleri müdürü, yayın yönetmeni, sayfa editörü -yazı işleri müdür yardımcısı-, redaktör, istihbarat ve haber bölüm şefi, haber müdürü, başyazar, yazar, muhabir, foto muhabiri, karikatürist, ressam, grafiker, düzeltmen, bölge veya il temsilcisi unvanlarıyla çalışanlarına, yurt dışı bürolarında aynı unvanlarla çalışan Türk uyruklu mensuplarına,
- b) Sayfalarının yüzölçümü toplamı 1.20 metrekareden az olmayan haftalık siyasi gazete ve dergilerin sahiplerine, genel yayın müdürüne -genel yayın yönetmeni, genel koordinatör-, yayın yönetmenine, yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürüne ve ayrıca yazı işleri müdürü, sayfa editörü -yazı işleri müdür yardımcısı-, istihbarat ve haber bölüm şefi, haber müdürü, başyazar, yazar, muhabir, foto muhabiri, düzeltmen, karikatürist, ressam ve grafiker unvanlarıyla çalışan sekiz mensubuna, bu yayının aylık fiili satışının otuz bini geçmesi halinde on mensubuna, altmış bini geçmesi halinde yirmi mensubuna,
- c) Sayfalarının yüzölçümü toplamı 0.80 metrekareden az olmayan haftalık dergi ve gazetelerin sahiplerine, yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürüne ve ayrıca yazar, muhabir unvanlarıyla çalışanlardan üç mensubuna,

d) Sayfalarının yüzölçümü toplamı 0.60 metrekareden az olmayan haftalık dergi ve gazetelerin sahiplerine, yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürüne ve ayrıca muhabir unvanıyla çalışan bir mensubuna, Basın kartı verilebilir.

Siyasi Olmayan Gazete ve Dergilerde Basın Kartı Alabilecek Unvanlar ve Kontenjanlar

Madde 12 -Bu Yönetmeliğin 7'nci maddesinde sayılan nitelikleri taşımaları şartıyla, sayfalarının yüzölçümü toplamı 1.20 metrekareden az olmayan yaygın ve bölgesel ticaret, ekonomi ağırlıklı siyaset, meslek, spor, magazin, sanat, mizah, çocuk, kadın gazete ve dergileri ve benzerlerinin,

a) Günlük yayımlanması halinde sahiplerine, genel yayın müdürüne -genel yayın yönetmeni, genel koordinatör-, genel müdürüne -müessese müdürü, idare müdürü-, yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürüne ve ayrıca, yazı işleri müdürü, yayın yönetmeni, sayfa editörü -yazı işleri müdür yardımcısı-, redaktör, istihbarat ve haber bölüm şefi, haber müdürü, başyazar, yazar, muhabir, foto muhabiri, karikatürist, ressam, grafiker, düzeltmen unvanlarıyla çalışan on beş mensubuna, yayının günlük fiili satışının on bini geçmesi halinde otuz mensubuna,

b) Haftada bir yayımlanması halinde sahiplerine, genel yayın müdürüne -genel yayın yönetmeni, genel koordinatör-, genel müdürüne -müessese müdürü, idare müdürü-, yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürüne ve ayrıca, yazı işleri müdürü, yayın yönetmeni, sayfa editörü -yazı işleri müdür yardımcısı-, redaktör, istihbarat ve haber bölüm şefi, haber müdürü, başyazar, yazar, muhabir, foto muhabiri, karikatürist, ressam, grafiker, düzeltmen unvanlarıyla çalışan beş mensubuna, bu yayınların aylık fiili satışının kırk bini geçmesi halinde on beş mensubuna, altmış bini geçmesi halinde yirmi mensubuna, basın kartı verilebilir.

On beş Gün ve Daha Fazla Aralıklarla Yayımlanan Süreli Yayınlarda Basın Kartı Alabilecek Unvan ve Kontenjanlar

Madde 13 -Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde sayılan nitelikleri taşımaları şartıyla,

a) Sayfalarının yüzölçümü toplamı 1.60 metrekareden az olmayan on beş günlük ve aylık gazete ve dergilerin sahiplerine, yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürüne ve ayrıca yazı işleri müdürü, sayfa editörü -yazı işleri müdür yardımcısı-, istihbarat ve haber bölüm şefi, haber müdürü, başyazar, yazar, muhabir, foto muhabiri, düzeltmen, karikatürist, ressam ve grafiker unvanlarıyla çalışan üç mensubuna, bu yayınların üç aylık fiili satış ortalamalarının otuz bini geçmesi halinde altı mensubuna,

b) Sayfalarının yüzölçümü toplamı 2.40 metrekareden az olmayan, iki veya üç ayda bir yayımlanan gazete ve dergilerin sahiplerine, yayımlandığı yerde oturan sorumlu yazı işleri müdürüne ve ayrıca yazı işleri müdürü, sayfa editörü -yazı işleri müdür yardımcısı-, istihbarat ve haber bölüm şefi, haber müdürü, başyazar, yazar, muhabir, foto muhabiri, düzeltmen, karikatürist, ressam ve grafiker unvanlarıyla çalışan üç mensubuna, bu yayınların üç aylık fiili satış ortalamalarının otuz bini geçmesi halinde altı mensubuna, basın kartı verilebilir.

Haber ve Fotoğraf Ajanslarında Basın Kartı Alabilecek Unvan ve Kontenjanlar

Madde 14 -Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde sayılan nitelikleri taşımaları şartıyla,

a) En az on adet günlük siyasi yaygın, bölgesel gazete veya beş ulusal nitelikteki radyo veya televizyon kuruluşuyla haber veya fotoğraf sözleşmesi yapan ve kadrosunda daha önce basın kartı taşımış en az on gazetecinin bulunduğunu belgelendiren ajansların sahiplerine, genel yayın müdürüne -genel yayın yönetmeni, genel koordinatör-, genel müdürüne -müessese müdürü, idare müdürü-, ajansın idare yerinde oturan sorumlu yazı işleri müdürüne, yayın yönetmenine, haberlerle ilgili bölge müdürü, şube müdürü ve yardımcılara, redaktör, istihbarat ve haber bölüm şefi, muhabir, foto muhabiri, grafiker, düzeltmen, haber kameramanı unvanlarıyla çalışan mensuplarına,

b) Günlük fiili satış toplamı ikiyüzellibinden az olmayan günlük siyasi gazetelerle veya ulusal nitelikte yayın yapan iki adet radyo veya televizyon kuruluşuyla haber veya fotoğraf sözleşmesi yaptığını ve kadrosunda daha önce basın kartı taşımış beş gazeteci bulundurduğunu belgelendiren ajansların sahiplerine, genel yayın müdürüne -genel yayın yönetmeni, genel koordinatör-, genel müdürüne -müessese müdürü, idare müdürü-, ajansın idare yerinde oturan sorumlu yazı işleri müdürüne ve ayrıca yayın yönetmeni, haberlerle ilgili bölge müdürü, şube müdürü ve bunların yardımcıları, redaktör, istihbarat ve haber bölüm şefi, muhabir, foto muhabiri, grafiker, düzeltmen, haber kameramanı unvanlarıyla çalışan on mensubuna,

c) Bin adet ücretli aboneli olan ve kadrosunda daha önce basın kartı taşımış en az üç gazeteci çalıştırdığını belgelendiren ticari ve ekonomik haber veya fotoğraf ajanslarının sahiplerine, genel yayın müdürüne -genel yayın yönetmeni, genel koordinatör-, genel müdürüne -müessese müdürü, idare müdürü-, ajansın idare yerinde oturan sorumlu yazı işleri müdürüne ve ayrıca yayın yönetmeni, haberlerle ilgili bölge müdürü, şube müdürü ve bunların yardımcıları, redaktör, istihbarat ve haber bölüm şefi, muhabir, foto muhabiri, grafiker, düzeltmen, haber kameramanı unvanlarıyla çalışan beş mensubuna, basın kartı verilebilir.

Anadolu Ajansında Basın Kartı Alabilecek Unvanlar

Madde 15 -Anadolu Ajansında,

a) Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerine, Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarına,

- b) (Değişiklik: 4 Ek. 2001 t. ve 24543 s. R.G.) Sorumlu yazı işleri müdürü, bölge müdürü, daire başkanı, haber ve yayınla ilgili daire başkanlıklarına bağlı müdür, müdür yardımcısı ve seflere,
- c) Yayın yönetmeni, redaktör, istihbarat ve haber bölüm şefi, muhabir, foto muhabiri, mütercim, grafiker, düzeltmen ve haber kameramanı unvanlarıyla çalışanlara, Basın kartı verilebilir.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünde Basın Kartı Alabilecek Unvanlar

Madde 16-Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünde,

- a) Yönetim Kurulu Üyelerine, Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarına,
- b) Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcısı, Basın-Halkla İlişkiler ve Protokol Müdürü ve Yardımcılarına,
- c) Yurt dışı büroları temsilcilerine,
- d) Haber Dairesi Başkanlığında, Başkan ve Yardımcılarına, Haber Müdürü ve Yardımcılarına ve bu Müdürlüğe bağlı Merkez Haberler, Televizyon 1 ve 2 Haberleri, Radyo Haberleri, Parlamento Haberleri, Yurt Haberleri, Dış Haberler, Spor Haberleri, Uluslararası Haber Yayınları ve Haber Görüntüleri Müdür ve Yardımcılarına ile Haber Programları ve Teleteks Yayınları Müdür ve Yardımcılarına,
- e) Yayın Denetleme Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcıları ve üyelerine,
- f) Televizyon Dairesi Başkanlığında, Başkan ve Yardımcılarına, Program Planlama ve Koordinasyon, Yurt Dışı Programlar, GAP Yayınları Müdür ve Yardımcılarına,
- g) Radyo Dairesi Başkanlığında, Başkan ve Yardımcılarına, Yapım Planlama ve Koordinasyon, Yayın Hizmetleri Koordinasyon Müdür ve Yardımcılarına,
- h) Dış Yayınlar Dairesi Başkanlığında, Başkan ve Yardımcılarına, Program Müdürü ve Yardımcılarına ve bu Müdürlüğe bağlı Türkçe Yayınlar, Yabancı Dil Yayınları Müdür ve Yardımcıları ile Haber, Planlama ve Değerlendirme, Turizm Radyosu Müdür ve Yardımcılarına,
- i) Bölge Müdürlüklerinde, Bölge Müdür ve Yardımcısına, Radyo, Televizyon, Haber Müdürleri ve Yardımcılarına,
- j) Ankara Radyosu, Ankara Televizyonu Müdür ve Yardımcılarına,
- k) Şef prodüktör, prodüktör ve yardımcı prodüktörlere,
- l) (Değişiklik: 4 Ek. 2001 t. ve 24543 s. R.G.) Yukarıda belirtilen daire başkanlıkları ve müdürlüklerde ve ayrıca Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Kuruluş ve Görev Yönetmeliği'nde belirtilen tanımlara göre, haber program üretimi ve yayını kapsamında yer alan -her türlü idari işler, sosyal işler, kütüphane, reklam, müzik, tiyatro, eğlence, drama, artistik ve teknik hizmetler, transkripsiyon ve arşiv bölümleri hariç- devamlı kadrolarda görev yapan, müdür ve müdür yardımcısına, şube müdürü ve şube müdür yardımcısına; program ve prodüksiyon şeflerine, sözleşmeliler dâhil; şef redaktör, redaktör, muhabir, stajyer muhabir ve haber mütercimlerine; televizyon ve radyo haber-program spikerleri, baş spiker, redaktör spiker ve stajyer spikerlere; yönetmen, yayın koordinatörleri ve yayın şeflerine; yabancı dil masası şef ve yardımcısına, baş kameraman, şef kameraman, kameraman ve kamera asistanlarına; foto-film müdürü ve yardımcısına, baş fotoğrafçı, şef fotoğrafçı ve fotoğrafçılara, resim seçicilere, stüdyo şeflerine ve düzeltmenlere, basın kartı verilebilir.

(Ek: R.G. 2.6.2002 sayı:24773) Yukarıda sayılan unvanlar dışında bir göreve terfian atanan ve daha önce aralıksız on yıl basın kartı taşımış personel, basın kartı taşımaya devam eder.

Özel Radyo ve Televizyonlarda Basın Kartı Alabilecek Unvanlar ve Kontenjanlar

Madde 17 -Bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde sayılan genel nitelikleri taşımaları şartıyla,

- a) Ulusal nitelikte yayın yapan radyo ve/veya televizyonların yönetim kurulu başkanlarına, genel müdürüne, yayın denetleme kurulu başkanına, genel yayın müdürüne -genel yayın yönetmeni, genel koordinatör-, bölge müdürüne, sorumlu müdürüne ve ayrıca, yurt içi ve yurt dışı bürolarında haber müdürü, prodüktör, yönetmen, istihbarat ve haber bölüm şefi, haber redaktör ve editörleri, haber spikeri, haber kameramanı, kameraman, muhabir unvanlarıyla çalışan mensuplarına,
- b) Bölgesel nitelikte yayın yapan televizyonların yönetim kurulu başkanlarına, genel müdürüne, yayın denetleme kurulu başkanına, genel yayın müdürüne -genel yayın yönetmeni, genel koordinatör-, sorumlu müdürüne ve ayrıca haber müdürü, prodüktör, yönetmen, istihbarat ve haber bölüm şefi, haber redaktör ve editörleri, haber spikeri, haber kameramanı, kameraman, muhabir unvanlarıyla çalışan on beş mensubuna,
- c) Yerel nitelikte yayın yapan televizyonların, yönetim kurulu başkanlarına, genel müdürüne, yayın denetleme kurulu başkanına, genel yayın müdürüne -genel yayın yönetmeni, genel koordinatör-, sorumlu müdürüne ve ayrıca haber müdürü, prodüktör, yönetmen, istihbarat ve haber bölüm şefi, haber redaktör ve editörleri, haber spikeri, haber kameramanı, kameraman, muhabir unvanlarıyla çalışan on mensubuna,
- d) (Değişiklik: R.G. 2.6.2002 sayı: 24773) Bölgesel veya yerel nitelikte yayın yapan radyoların, yönetim kurulu başkanlarına, genel müdürüne, yayın denetleme kurulu başkanlarına, sorumlu müdürüne ve ayrıca haber müdürü, prodüktör, yönetmen, istihbarat ve haber bölüm şefi, haber redaktör ve editörleri, haber spikeri, muhabir unvanlarıyla çalışan, bölgesel radyoların sekiz, yerel radyoların beş mensubuna, basın kartı verilebilir.

Basın kartı verilebilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Televizyonunda Basın Kartı Alabilecek Unvanlar

Madde 18 -Türkiye Büyük Millet Meclisi televizyonunda,

- a) Televizyon müdürü -genel yayın yönetmeni- ve yardımcılara,
- b) Ayrıca istihbarat şefi, yönetmen, spiker, muhabir, kameraman, haber program prodüktörü, program ve prodüksiyon şefi ve resim seçici unvanıyla çalışanlara, Basın kartı verilebilir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunda Basın Kartı Alabilecek Unvan ve Kontenjanlar

Madde 19- Radyo ve Televizyon Üst Kurulunda,

- a) Başkan ve Üst Kurul üyelerine,
- b) (Değişik: R.G. 2.6.2002 sayı: 24773) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirine, Yayın Hizmetleri Başkanına, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanına, Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanına, Bölge Müdürlerine,"
- c) (Değişik: R.G. 2.6.2002 sayı: 24773) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığınca belirlenen merkezde elli beş, bölgelerde yirmi uzmana,

Basın Kartı Alabilecek Kamu Görevlileri ve Kontenjanlar

Madde 20 – Basının bilgi edinmesini kolaylaştırmak amacıyla,

- a) Cumhurbaşkanlığında, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirine ve en az beş yıl basın kartı taşıyanlara öncelik verilerek kaydıyla bu birimde çalışan yirmi beş görevliye,
- b) Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Genel Evrak Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanına, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürüne ve en az beş yıl basın kartı taşımış olanlara öncelik verilerek kaydıyla bu birimde çalışan on görevliye,
- c) Başbakanlıkta, Basın Müşavirine, Halkla İlişkiler Dairesi Başkanına ve Başbakanlık Müsteşarı tarafından önerilen basınla doğrudan ilgili on beş görevliye,
- d) Genelkurmay Başkanlığında, Basın-Yayın Halkla İlişkiler ve Tanıtım Daire Başkanına ve bu birimde çalışan en çok yedi görevliye,
- e) Basın ve halkla ilişkiler birimi kurmuş bakanlıklarda, birimin amirine ve en az beş yıl basın kartı taşımış olmaları şartıyla bu birimde çalışan iki görevliye,
- f) Basın ve halkla ilişkiler birimi kurulmuş valiliklerde, bu birimin sorumlusuna,
- g) (Değişiklik: 4 Ek. 2001 t. ve 24543 s. R.G.) Basın İlan Kurumunda, Yönetim Kurulu Üyelerine, Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarına, İl Müdürlerine, ilan, kontrol ve koordinasyon hizmetleri ile görevli müdürlere, basın kartı verilebilir.

Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünde Basın Kartı Alabilecek Unvanlar

Madde 21 - Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünde,

- a) Genel müdür ve yardımcılara,
- b) 231 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen hizmet birimleri amirlerine,
- c) İl müdürlerine, basın müşavirleri ve ataşelere,
- d) Şube müdürleri ve şeflere, uzman, redaktör, mütercim ve fotoğrafçılara,
- e) Merkez ve taşra teşkilatında, enformasyon hizmeti yapan görevlilere,

Basın kartı verilebilir.
Genel Müdürlük görevine asaleten atanmış olanlara, görevlerinin hitamında ve müracaatları halinde, sürekli nitelikte basın kartı verilir.

Basın Mesleğini Temsil Edenler

Madde 22 - Basın mesleğini temsil etmeleri nedeniyle,

- a) Kamu yararına çalıştığı Bakanlar Kurulunca kabul edilen basın kuruluşlarının, başkan ve başkan yardımcılara, genel sekreterine ve idare müdürüne,
- b) En çok basın kartı taşıyan üyeye sahip ve basın-yayın organları çalışanlarınca kurulmuş sendikanın yönetim kurulu tarafından yöneticiler arasından seçilmiş altı kişiye,
- c) Gazete Sahipleri Birliği yönetim kurulu tarafından, yönetim kurulu veya Birlik üyesi olan işyerlerinin yönetim kurulu üyeleri arasından seçilmiş üç kişiye,
- d) İletişim fakülteleri dekan ve yardımcılara, gazetecilik, radyo-televizyon ve halkla ilişkiler bölüm başkanlarına,
- e) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine, daha önce on yıl süre ile basın kartı taşımış olmaları şartıyla, üyelikleri süresince, basın kartı verilebilir.
(Değişiklik: 4 Ek. 2001 t. ve 24543 s. R.G.)

Genel Müdürlüğün bağlı bulunduğu Devlet Bakanına sürekli nitelikte basın kartı verilir.

Basın Kartı Başvurusu

Madde 23 - Basın kartı talebinde bulunanlar, usulüne uygun olarak düzenlenmiş ve basın-yayın kuruluşlarının sahipleri veya yetkili kişilerce onaylanmış üç adet basın kartı beyannamesine iki adet fotoğraf ve 5953 sayılı Kanuna uygun olarak düzenlenmiş sözleşme sureti ekleyerek Genel Müdürlüğe veya il müdürlüklerine, il müdürlüğü bulunmayan illerde ise valiliklere başvururlar.

Görevi gereği basın kartı talebinde bulunan kamu personeli, sözleşme yerine görevini belirten belge ibraz eder.

Beyannameye ekli fotoğrafların önden, baş ve yüz açık olarak çekilmiş olması zorunludur.

Kaydedilen beyannamenin bir nüshası başvuru sahibine verilir.

İl müdürlükleri ve valilikler, beyanname aslının arkasına görüşlerini yazdıktan sonra, Genel Müdürlüğe iletirler.

Talep sahibi, her işyeri ve unvan değişikliğinde başvurusunu yeniler.

Usulüne uygun olmayan veya gerçeğe aykırı doldurulduğu tespit edilen beyannameler ile yapılmış başvurular yok sayılır.

Gazeteciler İçin Bekleme Süresi

Madde 24 -İlk defa basın kartı talebinde bulunan gazetecilerin bekleme süresi, basın kartı beyannamesini yetkili makamlara teslim ettikleri tarihten itibaren, iletişim fakültesi mezunları, bu fakültelerde mas ter ya da daha üst derecede eğitimlerini tamamlayanlar ile gazetecilikle ilgili yüksek öğrenim gördüğünü belgelenenler için on iki, diğer fakülte mezunları için on sekiz, ön lisans veya iki yıllık meslek yüksek okulu mezunları için yirmi dört ortaöğrenim mezunları için yirmi sekiz aydır.

Gazeteci, bekleme süresinin bitimine en çok üç, en az bir ay kala beyannamenin teslim tarihinden itibaren nitelikleri bu Yönetmelikte belirtilen basın ve yayın kuruluşlarında çalışmakta olduğunu kanıtlayan belgelerle birlikte basın kartı talebini yenilemek zorundadır.

Her gazetecinin durumu, bekleme süresinin hitamını takip eden ilk Komisyon toplantısında değerlendirilir.

Askerlikte geçen süre bekleme süresinden sayılmaz.

Sahipler ve Yönetim Kurulu Başkanları İçin Bekleme Süresi

Madde 25 - İlk defa basın kartı talebinde bulunan basın ve yayın kuruluş sahipleri ve yönetim kurulu başkanları için bekleme süresi, basın kartı beyannamesini yetkili makamlara teslim ettikleri tarihten itibaren, günlük ve haftalık süreli yayınlar, haber ve fotoğraf ajansları, ulusal radyo-televizyon kuruluşları sahipleri ve yönetim kurulu başkanları için bir yıl, on beş günde veya ayda bir yayımlanan süreli yayınlar, kablolu veya bölgesel radyo ve televizyon kuruluşları sahipleri ve yönetim kurulu başkanları için on sekiz ay, diğer yayın kuruluşlarının sahipleri ve yönetim kurulu başkanları için yirmi dört aydır.

Bekleme süresi içinde yayın kuruluşunu başkasına devreden sahibin veya unvan değiştiren yönetim kurulu başkanının değişik bir sıfatla basın kartı talebinde bulunması halinde yeni durumlarına uygun bekleme süresi uygulanır. Bu durumda bekleme süresinin başlangıcı, sahip ve yönetim kurulu başkanı sıfatıyla vermiş oldukları ilk beyanname tarihidir.

Yayın kuruluşunun ilk beyannameye belirtilen niteliğinin değişmesi halinde sahip veya yönetim kurulu başkanı yayının yeni niteliğine uygun bekleme süresine tabidir.

Yayın sahibinin veya yönetim kurulu başkanının değişmesi halinde, yeni malik veya yönetim kurulu başkanı için de yayın türüne uygun bekleme süresi uygulanır. Bekleme süresinin başlangıcı, yeni malikin veya yönetim kurulu başkanının yetkili makamlara beyanname verdiği tarihtir.

Bekleme Süresi Aranmayan Haller

Madde 26 -Göreve bağlı basın kartlarının,

a) Bu Yönetmeliğin 15, 16 ve 19 uncu maddelerinin (a) bentleri ile 20, 21 ve 22 nci maddeleri kapsamında verilmesi,

b) Türkiye'de yabancı yayın organını temsil eden veya bu yayın organlarının yabancı uyruklu temsilcisine yardımcı olarak çalışan Türk uyruklu gazetecilerden birine Genel Müdürlükçe, toplam sayıları otuz kişiyi geçmemek üzere verilmesi,

c) Yabancı yayın organlarında çalışan ve geçici bir süre için görevli olarak Türkiye'ye gelen ve görevlerini kanıtlayan Türk uyruklu gazetecilere üç ayı geçmemek üzere verilmesi, hallerinde bekleme süresi uygulanmaz.

Bu kartlar, 21 inci maddenin son fıkrasındaki hal hariç, görev süresinin sonunda geçersizdir.

İlk İnceleme ve Bilgi İsteme

Madde 27 -Genel Müdürlük, basın kartı için başvuruda bulunan gazeteci ve yayın kuruluşu sahipleri hakkında, Komisyona katılan basın meslek kuruluşlarından, valiliklerden, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünden, il müdürlüklerinden, vergi dairelerinden, Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığından, Basın İlan Kurumundan veya gerekli gördüğü diğer kuruluşlardan bilgi ve belge isteyebilir.

Toplanan bilgi ve belgelerden, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde aranan şartları taşımadığı Genel Müdürlükçe tespit edilen talep sahiplerinin talepleri reddedilir.

Engel durumun ortadan kalkması halinde, yeniden basın kartı talebinde bulunulabilir.

Komisyonun Görüş Talebi ve Kartların Sahiplerine Ulaştırılması

Madde 28 - Genel Müdürlükçe yapılan değerlendirme sonucu, usulüne uygun başvuruda bulunmuş ve basın kartı almasına engel bir durumu olmadığı tespit edilmiş kişilere ait bilgi, belge, beyanname ve eklerini içeren dosya Komisyona intikal ettirilir.

Dosya üzerinden yaptığı inceleme sonucunda Komisyon, mesleki çalışmalarını ve mensubu bulunduğu basın yayın kuruluşunun niteliklerini değerlendirerek, talep sahibinin basın kartı alınamayacağına karar verir.

Komisyon, en az üçte bir üyesinin gerekli görmesi halinde, talep sahibini davet ederek mesleki çalışmaları hakkında bilgi isteyebilir.

Komisyonca alınan kararlar, Genel Müdürün onayı ile kesinleşir.

Genel Müdürlük onayını takiben düzenlenen basın kartları, Ankara'da Genel Müdürlük, il müdürlüğü bulunan yerlerde il müdürlükleri, diğer illerde valilikler aracılığı ile sahiplerine gönderilir.

İşten Ayrılma veya Unvan Değişikliğinde Bildirim Zorunluluğu

Madde 29- Basın kartı taşıyan veya basın kartı talebinde bulunmuş kişilerin, beyan ettikleri işyerlerinden ayrılmaları veya görev unvanlarının değişmesi halinde durum, basın-yayın kuruluş sahipleri ve kişiler tarafından işten ayrılış veya değişiklikten itibaren 15 gün içinde, Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildirilir.

Gazetecilerin Geçici İşsizlik Hali

Madde 30- Emeklilik hakkını elde edememiş basın kartı sahibi gazetecilerin işlerinden ayrılmaları halinde, ayrılış tarihinden itibaren üç ay içinde basın kartlarını iade ederek bu süre içinde işsiz olduğunu usulüne uygun olarak beyan etmiş olmaları şartıyla,

a) (Değişiklik: 31 Aralık 2001 t. ve 24627 s. R.G.)

Beş yıla kadar basın kartı taşımış olanlara altı ay,

b) Beş-on yıl arasında basın kartı taşımış olanlara dokuz ay,

c) On yıldan fazla basın kartı taşımış olanlara on beş ay,

Süre ile basın kartı verilebilir.

Bu süreler, gazetecinin işten ayrıldığı tarihten başlar.

Basın Kartının İade Edilmesi Gereken Haller

Madde 31 - Basın kartı,

a) İşyeri veya görev unvanının değişmesi,

b) Askerlik, emeklilik ve benzeri nedenlerle işten ayrılma,

c) Kart taşıyamayacak başka bir göreve atanma,

d) Yayın organlarının başkasına devri veya yayına son vermesi,

e) Belirli bir süre için verilmiş ise, bu sürenin sona ermesi,

Hallerinde, bir ay içinde Genel Müdürlüğe iade edilir.

Bu maddenin (a) bendi kapsamı içinde bulunanların yeniden basın kartı talep etmeleri halinde, ellerindeki basın kartı yenisi ile değiştirilinceye kadar geçerliliğini korur.

Basın Kartının İptal Edileceği Haller

Madde 32- Basın kartı sahibinin,

a) Yönetmeliğin 5 inci maddesinde sayılan niteliklere sahip olmadığının anlaşılması veya bu nitelikleri sonradan kaybetmesi,

b) Sahibi veya bağlı bulunduğu basın-yayın kuruluşunun, Yönetmelikte sayılan niteliklere sahip olmadığından anlaşılması veya bu nitelikleri sonradan kaybetmesi,

c) Yönetmeliğin 31 inci maddesi gereği iade etmesi gereken basın kartını süresinde iade etmemesi,

d) Gerçeğe aykırı bilgiler içeren beyanname doldurması veya bu nitelikteki bir beyannameyi onaylaması,

e) Yönetmeliğin 29 uncu maddesinde yer alan bildirim zorunluluğunu yerine getirmemesi,

f) Yönetmeliğin 30 uncu maddesi gereğince basın kartı alıp, bu süre içinde basın dışı iş yaptığının tespiti,

g) Basın kartını veya basın trafik kartını bir başkasına kullandırması,

h) Basın kartının zayi olması,

Hallerinde, basın kartı ve varsa basın trafik kartı Genel Müdürlük ce derhal iptal edilir ve gerekli görülen kamu kurum ve kuruluşları ile basın meslek kuruluşlarına bildirilir.

Basın Kartının İptal Edilmesinin Sonuçları

Madde 33- Basın kartının, bu Yönetmeliğin 32 nci maddesinin,

a) (a), (b) ve (f) bentlerine göre iptali halinde, kart almaya engel hal kalksa dahi, iptal tarihinden itibaren bir yıl,

b) (d) bendine göre iptali halinde, iptal tarihinden itibaren, beyanname sahibi için üç yıl, onaylayan için bir yıl,

c) (c), (e) ve (g) bentlerine göre iptali halinde, iptal tarihinden itibaren altı ay,

Geçmedikçe kartı iptal edilmiş olanlara yeniden basın kartı verilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sürekli Nitelikte Basın Kartı

Basın Kartının Süreklilik Kazanması Talebi

Madde 34- Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesindeki nitelikleri taşımaları şartıyla,

- En az on sekiz yıl basın kartı taşımış olanlar,
- Basın kartı taşımamakla birlikte en az yirmi yıl 5953 sayılı Kanun kapsamında fiilen çalışanlar,
- İlgili kanun hükümlerince gazeteciliğe devam edemeyecek derecede malül oldukları sabit olanlar, usulünce doldurulmuş basın kartı beyannamesini ekledikleri bir dilekçe ile sürekli nitelikte basın kartı almak için Genel Müdürlüğe başvurabilirler.

Gazetecilerin, bu Yönetmeliğin 30 uncu maddesi gereğince basın kartı taşıdıkları dönemlere ait toplam sürenin, ancak on sekiz ayı yukarıdaki sürelerin hesabına dâhil edilebilir.

Sürekli Nitelikte Basın Kartı Taleplerinin İncelenmesi

Madde 35 - Genel Müdürlük, gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri, talep sahibi ile ilgili kurum ve kuruluşlardan isteyebilir.

Toplanan bilgi ve belgelere göre Genel Müdürlükçe, nitelikleri 5 inci maddeye uygun olan talep sahiplerinin dosyaları, mesleki çalışmaları, varsa basılmış eserleri ve ödül belgeleriyle birlikte Komisyona gönderilir.

Sürekli Nitelikte Basın Kartı Taleplerinin Komisyonca Değerlendirilmesi ve Kartların Sahiplerine Ulaştırılması

Madde 36 - Komisyon, gönderilen dosyalarda eksik gördüğü bilgi ve belgeleri, Genel Müdürlük aracılığıyla, ilgili kurum ve kuruluşlardan veya doğrudan talep sahibinden isteyebilir.

Komisyon, başvuru sahibinin niteliklerini, mesleki çalışmalarını, eserlerini, ödülleri değerlendirerek sürekli nitelikte basın kartı taşıyıp taşımayacağına karar verir. Bu konuda takdir yetkisine sahip bulunan Komisyonun kararları, Genel Müdürlükçe onaylandıktan sonra kesinleşir ve ilgiliye duyurulur.

Komisyonca reddedilen sürekli nitelikte basın kartı talepleri, yeniden başvuru halinde, kararın verilmesini takip eden üçüncü Komisyon toplantısında tekrar görüşülebilir.

Sürekli nitelikte düzenlenmiş basın kartı, Genel Müdürlükçe, talep sahibinin beyannamesinde belirttiği ikametgâh adresine gönderilir.

Sürekli Nitelikte Basın Kartının İptali

Madde 37 - Sürekli nitelikte basın kartı sahibinin,

- Basın meslek onurunu zedeleyecek işler yaptığı, davranışlarda bulunduğu veya alışkanlıklar edindiği,
- Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin (c) ve (d) bentlerine aykırı duruma düştüğü

Hallerde, Genel Müdürlüğün teklifi üzerine sürekli nitelikte basın kartı Komisyonca iptal edilebilir ve iptal kararı Genel Müdürlüğün onayı ile kesinleşir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Basın Kartı Komisyonu

Basın Kartı Komisyonunun Oluşumu

Madde 38 -Komisyon,

- Genel Müdürlüğü temsilen iki üye,
- (Değişik: R.G. 2.6.2002 sayı:24773) Basın şeref kartı ve sürekli nitelikte basın kartı sahipleri arasından Genel Müdürlükçe seçilen iki üye,
- (Değişik: R.G. 2.6.2002 sayı:24773) Türkiye Gazeteciler Cemiyetini temsilen iki, Gazeteciler Cemiyetini temsilen bir, İzmir Gazeteciler Cemiyetini temsilen bir, Türkiye Gazeteciler Sendikasını temsilen üç, Gazeteciler Federasyonunu temsilen yerel basın mensubu bir, Türkiye Gazete Sahipleri Birliğini temsilen bir üye, olmak üzere, toplam on üç üyeden oluşur.

Üyelerin görev süresi 2 yıldır. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir. Herhangi bir nedenle üyeliğin boşalması halinde, boşalan üyenin süresini doldurmak üzere yeni bir üye seçilir.

Komisyon ilk toplantısında üyeleri arasından iki yıl süre için bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer. Genel Müdürlüğü temsil eden üyelerden biri raporör görevini üstlenir.

Bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde anılan kuruluşları temsil eden üyeler en az 5 yıl basın kartı taşımış gazeteciler arasından seçilirler.

Komisyonun Toplanması ve Karar Usulleri

Madde 39- Komisyon, yılda üç defadan az olmamak üzere Genel Müdürlüğün çağrısı ve üye tam sayısının üçte ikisi ile toplanır.

Kararlar, Komisyon üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır.

Yeterli çoğunluğun sağlanamaması halinde, ikinci toplantı en geç on beş gün içinde yapılır.

Toplantılarda çekimser oy kullanılamaz.

Komisyon kararları ve gerekçeleri bir tutanakla tespit edilir.

BESİNCİ BÖLÜM

Yabancı Uyruklu Gazetecilere Verilecek Basın Kartı Basın Kartı Alabilecek Yabancı Gazeteciler

Madde 40 -Yabancı basın-yayın organlarını temsilen Türkiye'de yerleşik olarak faaliyet gösteren veya görev alanı Türkiye'yi de içine alan veya geçici olarak Türkiye'ye gelen veya Türkiye'deki yayın organlarında çalışan yabancı uyruklu gazetecilere, talepleri halinde basın kartı verilebilir.

Eser yazmak, film çekmek, konferans hazırlamak amacıyla geçici bir süre Türkiye'de bulunan yabancılar da Genel Müdürlükçe yabancı basın-yayın kuruluşu mensubu olarak kabul edilebilir.

Basın kartının verilip verilmemesi hususunda Genel Müdürlüğün takdir yetkisi vardır.

Yabancı Uyruklu Gazetecilerin Basın Kartı Başvurusu

Madde 41 -Daimi basın kartı talep eden gazeteciler, usulüne uygun olarak düzenledikleri iki adet basın kartı beyannamesi ekinde:

- a) Basın-yayın kuruluşu tarafından görevlendirildiklerini ve ücretlerini belirten belgeyi,
- b) T.C. Büyükelçiliği veya Başkonsolosluklarından aldıkları çalışma vizesini,
- c) Bağlı buldukları kuruluşun idare merkezinin bulunduğu ülkenin Türkiye'deki büyükelçilik, elçilik veya konsolosluklarından aldıkları takdim mektubunu,
- d) Pasaportlarının vize ve kimlik sayfalarının fotokopisini,
- e) Üç adet vesikalık fotoğraflarını Genel Müdürlüğe veya il müdürlüklerine verirler.

Geçici basın kartı talep eden gazeteciler, beyanname ekinde bu maddenin birinci fıkrasının (c), (d) ve (e) bentlerinde yer alan belgelerle birlikte görev sürelerini, Türkiye'deki çalışma alan ve konularını belirten görevlendirme belgesini de ibraz ederler.

İl müdürlükleri kendilerine yapılan başvurularda, beyannamenin bir suretini muhafaza ederek görüşleri ile birlikte beyanname ve eklerini Genel Müdürlüğe gönderirler.

Daimi Basın Kartı Kontenjanı

Madde 42 -Türkiye'de yerleşik olarak faaliyet gösteren veya görev alanı Türkiye'yi de içine alan her bir yabancı haber ajans ve televizyon kuruluşunun mensuplarından en çok beş, radyo ve diğer yayın kuruluşlarının mensuplarından en çok iki kişiye daimi basın kartı verilebilir.

Basın Kartının Geçerlilik Süresi

Madde 43 -Genel Müdürlükçe daimi basın kartı almaları uygun görülen yabancı gazeteciler için düzenlenen basın kartları başvuruda buldukları yılın sonuna kadar geçerlidir.

Yabancı gazetecilerin geçici basın kartları kurumlarınca beyan edilen ve Genel Müdürlükçe uygun görülen süre için geçerlidir. Bu süre üç aydan uzun olamaz. Süre uzatma talebi halinde, başvuru işlemi aynen tekrar edilir.

Daimi Basın Kartlarının Yenilenmesi

Madde 44 -Yabancı uyruklu gazetecilerin daimi basın kartları her yılın başında, o yılın sonuna kadar geçerli olmak üzere yenilenir. Yenileme işlemi sırasında başvuru işlemi aynen tekrar edilir. Ayrıca Genel Müdürlük gerekli gördüğü hallerde basın kartı talebinde bulunan gazeteciden mesleki çalışmalarını ve benzeri konularda her türlü bilgiyi isteyebilir.

Kartların İadesi ve İptali

Madde 45 -Yabancı uyruklu gazeteci, görevinin sona ermesi veya iş yeri değişikliği halinde, basın kartını iade etmek zorundadır. Bu zorunluluğa uymayanların kartları iptal edilir.

Genel Müdürlük, gerekli gördüğü hallerde de basın kartını iptal edebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Basın Kartının Niteliği ve Sağladığı Kolaylıklar

Madde 46 -Basın kartı hamilleri,

- a) Devlet ve belediyelerin, özel idare ve köylerin veya bunlara bağlı kuruluşların, şehir içinde veya dışında işlettikleri tarifeli taşıtlardan, indirimli veya parasız olarak yararlanmak,
- b) Kamuya ait müze, galeri, sergi, stadyum ve hipodromlar ile benzeri yerlere ücretsiz girmek,
- c) Kanunen gizli olmayan veya idarece gizli yapılmasına gerek görülmemen toplantı yerine serbestçe girmek,
- d) Resmî törenlere kolay görev yapmalarını sağlayabilecek bir konumda katılmak,
- e) Kartlarını ibraz etmek şartıyla, posta işletmelerinde bulunan telgraf, faks, telefon, teleks ve benzeri araçlardan öncelikli olarak yararlanmak ve her türlü matbuatı indirimli ücretle göndermek,

f) Emniyet Genel Müdürlüğü'nce düzenlenmiş "Basın Trafik Kartı"nı ibraz etmek şartıyla, devlet törenlerinde, milli veya milletlerarası müsabakalarda, basın toplantılarında, Türk ve yabancı devlet büyüklerinin resmi ziyaret, gezi ve incelemelerinde ve benzeri diğer durumlarda, trafik görevlilerinin vereceği işaret ve talimatlar doğrultusunda, park etme, durma, duraklama ve geçiş üstünlüğü gibi kolaylıklardan yararlanmak, haklarına sahiptirler.

Güvenlik kuvvetleri ve kamu kuruluşları, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hallerde, basın kartı sahiplerinin görevlerini en kolay şekilde yapmalarına yardımcı olurlar.

Her Yılın Sonunda Bildirim

Madde 47 - Yıllık basın kartı vize işlemlerinin yapılabilmesi için, her yılın aralık ayında basın-yayın kuruluşları, kadrolarında çalışan basın kartı hamili mensuplarının ad-soyad, görev unvanı ve kart numaralarını gösteren, yetkilerce onaylı listeleri Genel Müdürlüğe gönderirler.

Bu listede gazetecinin ücreti ve sözleşmesinin veya varsa toplu sözleşmenin geçerliliğini koruduğuna dair kaydın da bulunması şarttır.

Gerekli bildirimde bulunmayan veya eksik bildirimde bulunan basın-yayın kuruluşu sahibi Genel Müdürlükçe uyarılır. Bu uyarıya rağmen on beş gün içinde istenilenlerin yerine getirilmemesi halinde bu yayın organı sahip ve mensuplarının basın kartı vize edilmez.

Bu Yönetmeliğin 30 uncu maddesi kapsamında basın kartı taşıyanların durumları da her yılın aralık ayında yeniden değerlendirilir.

Kartların Toptan Değiştirilmesi

Madde 48 - Genel Müdürlükçe kartların toptan değiştirilmesine karar verilmesi halinde,

a) Kart değişikliğini düzenleyen genelge, yeni basın kartı örneği ve imza sirküleri ile birlikte valiliklere, il müdürlüklerine, basın-yayın meslek kuruluşlarına ve gerekli görülen kamu kurum ve kuruluşlarına gönderilir. Ayrıca Anadolu Ajansı ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu aracılığıyla da duyurulur.

b) Duyuru üzerine, basın kartı sahipleri bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesindeki usul ve belgelerle yeni basın kartı almak üzere yetkili makamlara başvururlar.

c) Kart değişikliğini takiben yeni basın kartı alanların ad-soyad ve mensubu oldukları yayın kuruluşunu gösteren listeler Komisyonda temsil edilen basın-yayın meslek kuruluşlarına gönderilir.

Basın Trafik Kartı

Madde 49 - Basın trafik kartının verilmesi, kullanılması, sağlayacağı kolaylıklar ve gerektiğinde geri alınmasına ait esaslar ve usuller, Genel Müdürlük ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nce birlikte tespit edilerek ilgililere duyurulur.

Basın Kartının Kaybı ve Yıpranması

Madde 50 - Basın kartını kaybedenler, durumu ilan ettirdikleri mahalli gazete nüshası, iki fotoğraf ve halen çalıştıklarını belirten belgeyi ekledikleri dilekçe ile Yönetmeliğin 23 üncü maddesinde belirtilen yetkili merciler aracılığıyla basın kartı talep edebilirler.

Bir takvim yılı içinde iki defadan fazla kayıp ve yıpranma nedeniyle basın kartı talebinde bulunulamaz.

İade Yükümlülüğüne Uymama

Madde 51-Bu Yönetmelik hükümleri gereğince iade etmeleri gereken basın kartını iade etmeyerek kullanmaya devam edenler hakkında Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre kovuşturma yapılır.

Basın Kartına Benzer Kart Düzenleme

Madde 52-Genel Müdürlükçe verilen basın kartlarına dizgi, fon, tertip, şekil ve renk bakımından benzer kart düzenlemiş ve/veya bu kartları kullanmış olanlara, şartları taşısalar dahi basın kartı verilmez. Düzenleyenlerin basın kartı var ise, bu kartlar derhal iptal edilir. Türk Ceza Kanununun bu konudaki hükümleri saklıdır.

Saklı Haklar

Madde 53 -Bundan önceki Yönetmeliklere dayanarak usulünce verilmiş olan basın şeref kartları ile sürekli nitelikteki basın kartları hamillerinin hakları saklıdır.

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelik

Madde 54 - 9/8/1998 tarihli ve 23428 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Basın Kartları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 - Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca 10.3.1995 tarih ve 22223 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Radyo ve Televizyon Kuruluşlarına Kanal veya Frekans Tahsisi Şartları ve Bunlara İlişkin İhale

Usulleri İle Yayın Lisansı ve İzni Yönetmeliğinin geçici 3 üncü maddesine dayanarak, yayınlarını fiilen sürdüren özel radyo ve televizyonların mensuplarına, anılan Yönetmeliğın 7 nci maddesine göre herhangi bir mahkûmiyetlerinin bulunmaması ve bu Yönetmeliğın aradığı nitelikleri haiz olmaları şartıyla, basın kartı verilebilir.

Yayın lisans ve izni alamayan özel radyo ve televizyon kuruluşları mensuplarına verilmiş bulunan basın kartları iptal edilir.

Geçici Madde 2 - 9.8.1998 tarihli ve 23428 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Basın Kartları Yönetmeliği gereğince basın kartı almış olmakla beraber, bu Yönetmelik hükümleri gereğince basın kartı alamayacak durumda bulunanlar, Genel Müdürlükçe yapılacak ilk genel kart değişimine kadar ellerindeki basın kartını kullanmaya devam ederler.

Geçici Madde 3 - 9.8.1998 tarihli ve 23428 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Basın Kartları Yönetmeliğinin 39 uncu maddesi ile 68 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre belirli sürelerle basın kartı taşımama cezası almış kart sahiplerinin kalan ceza süreleri, bu Yönetmeliğın 5 inci maddesinde aranan nitelikleri taşımaları ve bu Yönetmeliğın yayım tarihinden itibaren altı ay içinde basın kartı talebinde bulunmaları şartıyla uygulanmaz.

Geçici Madde 4 – (Resmi Gazete: 31 Aralık 2001 t. ve 24627 s.)

Bu Yönetmeliğın 30 uncu maddesi hükümlerine göre,

- a) Basın kartı almış ve taşıma sürelerini tamamlamış gazetecilere 31.12.2002'ye kadar,
 - b) Basın kartı almış ve taşıma sürelerini doldurmamış gazetecilere, taşıma sürelerinin hitamından itibaren 1 yıl,
 - c) Basın kartı almak üzere 31.12.2001 – 31.12.2002 tarihleri arasında başvuruda bulunacak gazetecilere taşıma sürelerinin hitamından itibaren 1 yıl,
- Geçerli olmak üzere, talepleri halinde 30 uncu madde hükümlerine göre yeniden basın kartı verilebilir.

Yürürlük

Madde 55 -Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 56 -Bu Yönetmelik hükümlerini Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü'nün bağlı bulunduğu Devlet Bakanı yürütür.